

Projekt

z dnia 3 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WERBKOWICE**

z dnia 2025 r.

w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 89 ust. 1 w związku z art. 29 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. 1. Zamierza się zlikwidować z końcem roku szkolnego 2025/2026, tj. z dniem 31 sierpnia 2026 roku Szkołę Podstawową im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu.

2. Uczniom likwidowanej Szkoły, o której mowa w ust. 1 zapewnia się możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Werbkowicach. Wychowankom oddziału przedszkolnego zapewnia się możliwość kontynuowania wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Samorządowym „Bajka” w Werbkowicach.

§ 2. Zobowiązuje się i upoważnia Wójta Gminy Werbkowice do dokonania czynności niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, w szczególności do zawiadomienia o zamiarze likwidacji rodziców uczniów, Lubelskiego Kuratora Oświaty oraz do wystąpienia do Lubelskiego Kuratora Oświaty o wydanie opinii dotyczącej likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Maciej Buczyński

Uzasadnienie

do uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu

Rozdział 1. Wprowadzenie

Rada Gminy Werbkowice, na podstawie kompetencji i zadań organu prowadzącego określonych w art. 89 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.), **zamierza zlikwidować** z dniem 31 sierpnia 2026 roku **Szkołę Podstawową im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu**.

Ponadto zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) „do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy między innymi tworzenie, przekształcanie i likwidacja jednostek organizacyjnych oraz wyposażanie ich w majątek”.

Ilekrót w niniejszym uzasadnieniu jest mowa o:

- 1) **ustawie Prawo oświatowe** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.);
- 2) **ustawie o samorządzie gminnym** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153);
- 3) **ustawie o związkach zawodowych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 440);
- 4) **ustawie o finansach publicznych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483);
- 5) **Karcie Nauczyciela** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.);
- 6) **Szkole Podstawowej w Sahryniu lub Szkole bez bliższego określenia** - należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu z siedzibą Sahryń 62, 22-546 Turkowice;
- 7) **Gminie** - należy przez to rozumieć Gminę Werbkowice;
- 8) **Audycie optymalizacyjnym** – należy przez to rozumieć Audyt optymalizacyjno-oszczędnościowy oświaty w Gminie Werbkowice przeprowadzony w 2025 roku przez niezależnych audytorów wewnętrznych w ramach obowiązkowego audytu wewnętrznego, do którego zobowiązana jest Gmina Werbkowice na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych.

Rozdział 2. Likwidacja publicznych szkół prowadzonych przez gminy – podstawy prawne

Procedurę likwidacji publicznych szkół prowadzonych przez gminy regulują przepisy art. 89 ust. 1 – 9 ustawy Prawo oświatowe.

2.1. Zasady ogólne, wynikające z przepisów prawa.

1. Proces likwidacji szkoły rozpoczyna się od podjęcia przez organ prowadzący (właściwą jednostkę samorządu terytorialnego) uchwały **o zamiarze likwidacji szkoły** (tzw. uchwały intencyjnej).
2. Zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w art. 89 ust. 1 wykonuje rada gminy.
3. Szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego – tj. z dniem **31 sierpnia danego roku szkolnego** – przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie oraz **po uzyskaniu pozytywnej opinii** organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
4. Do obowiązków organu prowadzącego należy zawiadomienie o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty, oraz organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu na co najmniej **6 miesięcy przed terminem likwidacji** (termin ten upływa w dniu 28 lutego, a w roku przestępnym 29 lutego tego roku kalendarzowego, który został wyznaczony jako rok likwidacji).
5. Opinia kuratora oświaty wydawana jest w formie **postanowienia** w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku od organu prowadzącego.
6. Na postanowienie Kuratora Oświaty przysługuje **zażalenie** do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, złożone za pośrednictwem organu nadzorującego.

2.2. Zgodność działań podejmowanych przez Radę Gminy Werbkowice z przepisami prawa.

Procedura likwidacyjna Szkoły Podstawowej w Sahryniu rozpoczyna się **od podjęcia uchwały intencyjnej**, wyrażającej zamiar likwidacji Szkoły.

Uchwała powyższa jednocześnie zobowiązuje Wójta Gminy Werbkowice do dokonania niezbędnych czynności celem przeprowadzenia procesu likwidacji szkoły, do których należy w szczególności: zawiadomienie o zamiarze likwidacji rodziców uczniów tej szkoły oraz Lubelskiego Kuratora Oświaty, a także wystąpienie do Lubelskiego Kuratora Oświaty o wydanie opinii dotyczącej likwidacji szkoły.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, organy samorządu terytorialnego **kierują** projekty aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych, **do odpowiednich władz statutowych związku**, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od następnego dnia roboczego, z wyłączeniem soboty, następującego po dniu przekazania projektu wraz z informacją

określając termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Wójt Gminy Werbkowice **przedstawił projekt uchwały** o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu do **zaopiniowania przez właściwe statutowe władze związków zawodowych**. Poniższa tabela zawiera wykaz związków, którym przekazano do zaopiniowania projekt uchwały oraz informacje o przedstawionych opiniach.

Tabela 1. Informacja o przedstawieniu projektu uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu do zaopiniowania przez właściwe statutowe organy związków zawodowych.

Lp.	Nazwa związku	Data przedstawienia uchwały do zaopiniowania	Termin na przedstawienie opinii	Data przedstawienia opinii przez związek	Opinia związku dotycząca zamiaru likwidacji
1.	NSZZ „Solidarność” Region Środkowo-Wschodni ul. Królewska 3 20-109 Lublin sekretariat.lublin@solidarnosc.org.pl	17.09.2025 r.	17.10.2025 r.	-	Brak opinii
2.	Rada OPZZ Województwa Lubelskiego ul. Lwowska 6 20-128 Lublin lublin@opzz.org.pl	06.10.2025 r.	05.11.2025 r.	-	Brak opinii
3.	Lubelski Zarząd Wojewódzki WZZ „Forum Oświata” ul. Szpitalna 14 22-100 Chełm wzzso.lublin@gmail.com	18.09.2025 r.	18.10.2025 r.	-	Brak opinii
4.	Związek Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału Powiatowego ul. 3-go Maja 37 22-500 Hrubieszów hrubieszow@znp.edu.pl	17.09.2025 r.	17.10.2025 r.	16.10.2025 r.	Opinia negatywna
5.	Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania ul. Partyzantów 9 22-500 Hrubieszów hrubieszow.lublin@solidarnosc.org.pl	18.09.2025 r.	18.10.2025 r.	15.10.2025 r.	Opinia negatywna

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Rozdział 3. Likwidacja Szkoły Podstawowej w Sahryniu – uzasadnienie faktyczne

3.1. Charakterystyka Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

Zdjęcie 1. Budynek Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

Szkoła Podstawowa w Sahryniu, obok Szkoły Podstawowej w Werbkowicach, jest jedną z dwóch szkół podstawowych **prowadzonych przez Gminę Werbkowice**.

Szkoła Podstawowa w Sahryniu mieści się w budynku, który **ma znacznie niższy standard** niż budynek Szkoły Podstawowej w Werbkowicach. Budynek Szkoły w Sahryniu jest trzykondygnacyjny z podpiwniczeniem użytkowym. Budynek został oddany do użytku w 1996 roku i praktycznie nigdy nie był remontowany, poza drobnymi naprawami wynikającymi z bieżącej eksploatacji. Budynek wymaga głębokiej termomodernizacji oraz dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Szkoła nie posiada też kuchni ani stołówki, ciepły posiłek jednodaniowy przywożony jest przez firmę cateringową i wydawany w wydzielonym pomieszczeniu.

Szkoła Podstawowa w Sahryniu nie posiada pełnowymiarowej sali gimnastycznej. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w sali gimnastycznej zastępczej, o powierzchni około 66 m oraz na boisku szkolnym o nawierzchni trawiastej, do gry w piłkę ręczną, nożną i koszykową. Przy sali brak jest zaplecza sanitarnego i szatniowego.

Budynek Szkoły Podstawowej w Sahryniu wymaga gruntownej modernizacji. Z uwagi na ilość pilnych i priorytetowych inwestycji prowadzonych przez Gminę oraz w związku z sytuacją demograficzną, w budżetach Gminy nie są planowane środki na kompleksowy remont tego budynku.

Ze względu na sukcesywnie malejącą liczbę dzieci, w Szkole Podstawowej w Sahryniu **zajęcia prowadzone są w klasach nielicznych, często łączonych**. W klasach I-II zajęcia z religii, edukacji plastycznej, edukacji muzycznej oraz wychowania fizycznego prowadzone w sposób łączony. Ponadto w klasach VI i VII w sposób łączony prowadzone są zajęcia z wychowania fizycznego, religii oraz plastyki i muzyki.

Należy wskazać, że **małoliczne klasy** oraz **nauka w klasach łączonych nie jest dla uczniów korzystna** ze względu na jakość edukacji, jak i rozwój emocjonalny i społeczny.

Dzieci w kontaktach z rówieśnikami uczą się przedstawiać własny punkt widzenia, słuchać tego, co mają do powiedzenia inni, stają przed koniecznością uzgadniania stanowisk i dochodzenia do wspólnych rozwiązań. Stosują wobec siebie te same kryteria ocen, jak wobec innych, co jest niezbędnym elementem rzeczywistych interakcji społecznych. Kontakty z rówieśnikami stymulują rozwój ruchowy, poznawczy, społeczny i emocjonalny. Przede wszystkim w relacjach z innymi dziecko uczy się nawiązywać kontakty społeczne, współpracować, zgłaszać inicjatywy, bronić własnych interesów, negocjować, dochodzić do kompromisów, pełnić rolę przywódcy, ale i podporządkowywać się kierownictwu innych. Interakcje z rówieśnikami wspierają rozwój umysłowy dzieci. Obecność kolegów mobilizująco wpływa na aktywność poznawczą. Kontakty takie stymulują również rozwój emocjonalny.

W grupie dziecko uczy się wyrażać swoje emocje w sposób społecznie akceptowany oraz rozpoznawać stany emocjonalne innych osób. Liczniejsze klasy stwarzają większe szanse na nawiązanie przyjaźni, uczyć funkcjonowania i pracy w grupie.

W niewielkich społecznościach klasowych, jakie funkcjonują w Szkole Podstawowej w Sahryniu, trudno nauczyć się budowania relacji w grupie, rywalizacji czy współzawodnictwa. W małych grupach trudno też o prawidłowe funkcjonowanie uczniów uzdolnionych, z których inni mogliby brać przykład i dążyć do współzawodnictwa.

To wszystko wpływa na wyniki nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych oraz końcowe **wyniki egzaminów ósmoklasisty**.

W roku szkolnym 2024/2025 uczniowie Szkoły Podstawowej w Sahryniu na egzaminie z języka polskiego i matematyki uzyskali **najniższy wynik** w całej Gminie Werbkowice¹. Z języka polskiego było to zaledwie 41%, przy średniej wojewódzkiej 65,01%. Natomiast z matematyki tylko 18 %, przy średniej wojewódzkiej na poziomie 49,69 %. Najlepiej poradzili sobie z językiem angielskim osiągając wynik 59%, średnia wojewódzka wyniosła 68,08 %.

W tym samym egzaminie uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Werbkowicach, gdzie klasy liczą po kilkanaście, a nawet więcej uczniów, uzyskali o wiele wyższe wyniki: język polski – 65%, matematyka – 40% oraz język angielski – 68%.

Warto w tym miejscu wskazać, że w 2024 roku Rada Gminy Werbkowice przyjęła „**Regulamin przyznawania stypendiów Wójta Gminy Werbkowice**”². Stypendia mają na celu docenienie i wsparcie uczniów ze szkół prowadzonych i dotowanych przez Gminę Werbkowice.

W roku szkolnym 2024/2025 zostały przyznane po raz pierwszy. Otrzymali je uczniowie klas IV-VIII za wysokie wyniki w nauce, wysokie osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz wysokie osiągnięcia w sporcie. Łącznie 21 uczniów zostało uhonorowanych stypendiami w wysokości 500 zł lub 800 zł, w zależności od klasy.

Liczba stypendystów w poszczególnych szkołach przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa w Werbkowicach – 12 stypendystów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Malicach – 5 stypendystów,

¹ <https://www.oke.krakow.pl/inf/staticpages/index.php?page=201906131212419>

² Uchwała Nr V/36/2024 Rady Gminy Werbkowice z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania stypendiów Wójta Gminy Werbkowice w ramach Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży na terenie Gminy Werbkowice (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 3966 i 4115).

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Hostynnem Kolonii – 3 stypendystów,
- **Szkoła Podstawowa w Sahryniu – 1 stypendysta,**
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Podhorcach – 0 stypendystów.

Jak wynika z powyższego **w Szkole Podstawowej w Sahryniu tylko 1 uczeń spełnił kryteria** upoważniające do otrzymania stypendium.

3.2. Szczegółowy opis przyczyn podjęcia decyzji o zamiarze likwidacji.

Decyzja o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu wynika z następujących przyczyn:

- 1) **negatywnych prognoz demograficznych** zachodzących na terenie Gminy Werbkowice, w tym negatywnych prognoz dotyczących liczby uczniów w obwodzie planowanej do likwidacji Szkoły;
- 2) **konieczności dostosowania** sieci publicznych szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Werbkowice, do realnych potrzeb z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania finansami publicznymi, a także poprawy warunków lokalowych dla uczniów z obwodu planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu oraz zapewnienie lepszych warunków dla przedszkolaków z likwidowanej placówki;
- 3) **niskiej liczebności dzieci** w poszczególnych oddziałach klasowych, która ma negatywny wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów i wiąże się z koniecznością łączenia oddziałów z różnych roczników, co przekłada się również na wyniki nauczania;
- 4) **wysokich kosztów utrzymania Szkoły Podstawowej w Sahryniu** – mała liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach klasowych generuje bardzo wysokie koszty utrzymania Szkoły.

3.2.1. Negatywne prognozy demograficzne zachodzące na terenie Gminy Werbkowice, w tym negatywne prognozy dotyczące liczby uczniów w obwodzie planowanej do likwidacji Szkoły

Liczba szkół, ich rozmieszczenie na terenie gminy oraz specyfika to elementy, które mają znaczący wpływ na ostateczny kształt i funkcjonowanie systemu oświaty na terenie danego samorządu. Determinują one takie wskaźniki, jak liczba uczniów czy nauczycieli, a przede wszystkim mają ogromny wpływ na kwotę potrzeb oświatowych, a tym samym na finanse gminy.

Na terenie Gminy Werbkowice **funkcjonuje obecnie 5 publicznych szkół podstawowych**, z których:

- 1) **dla 2 organem prowadzącym jest Gmina Werbkowice**, są to: Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Werbkowicach oraz Szkoła Podstawowa im. s. Wandy Longiny Trudzińskiej i siedmiu wychowanków w Sahryniu;
- 2) **dla 3 organami prowadzącymi są osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego**, są to: Publiczna Szkoła Podstawowa w Podhorcach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Malicach oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Hostynnem Kolonii.

Gmina Werbkowice jest również organem prowadzącym dla Przedszkola Samorządowego „Bajka” w Werbkowicach.

Obecnie w szkołach gminnych jest coraz mniej uczniów (**od których zależy wysokość kwoty potrzeb oświatowych**), co niestety w niewielkim stopniu przekłada się na zmniejszenie zatrudnienia wśród nauczycieli. Kwota potrzeb oświatowych naliczana dla Gminy Werbkowice nie odpowiada rzeczywistym kosztom prowadzenia szkół.

W świetle dostępnych danych demograficznych **w całej Gminie Werbkowice**, w tym **w obwodzie Szkoły Podstawowej w Sahryniu** w latach 2017-2024 zanotowano następującą liczbę urodzeń:

Tabela 2. Liczba urodzeń w Gminie, w tym w obwodzie Szkoły w Sahryniu w latach 2017-2024.

Rok	w całej Gminie	w obwodzie Szkoły w Sahryniu
2024	43	3
2023	49	7
2022	67	7
2021	69	4
2020	62	6
2019	68	1
2018	77	5
2017	69	10

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Na zlecenie Wójta Gminy Werbkowice w I kwartale 2025 roku został przeprowadzony **audyt wewnętrzny w zakresie analizy oświaty**.

Audyt wewnętrzny³ został przeprowadzony przez usługodawcę spełniającego warunki określone w art. 279 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Audyt obejmował m.in. analizę zatwierdzonych arkuszy organizacyjnych i aneksów; analizę rozwiązań organizacyjnych zastosowanych w placówkach oświatowych; weryfikację sieci placówek oświatowych; przegląd struktury zatrudnienia, średniego kosztu utrzymania ucznia w placówkach oświatowych; weryfikację zarządzania finansami w placówce pod kątem zgodności z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa; wskazanie istniejących i możliwych do wykorzystania rezerw organizacyjnych i finansowych; rekomendację działań poprawiających sytuację finansową w obszarze oświaty wraz z symulacjami kosztowymi oraz wskazaniem niezbędnych kroków prawnych i organizacyjnych.

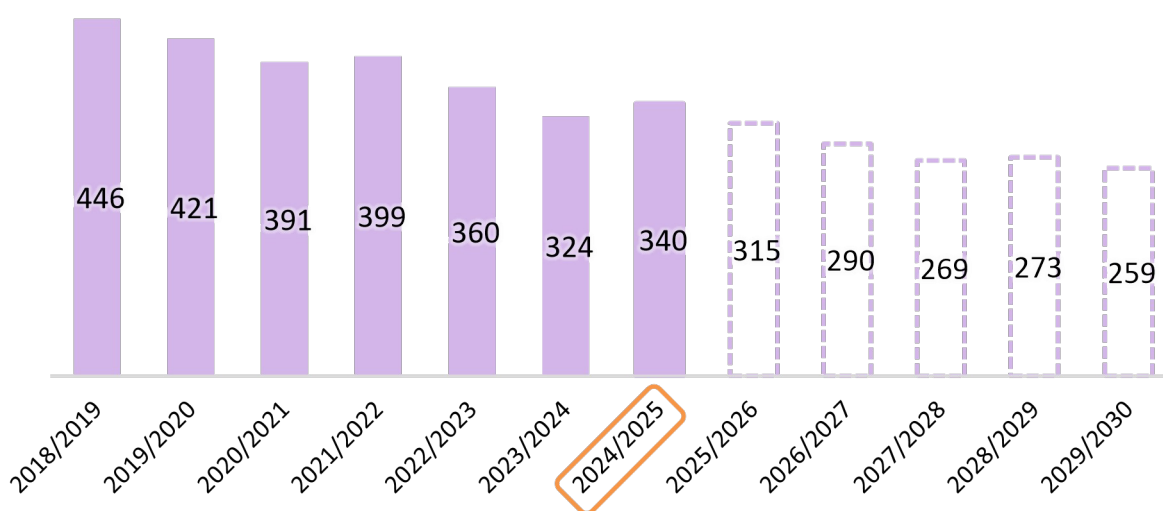
Dla potrzeb uzasadnienia projektu uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu warto przytoczyć **ustalenia audytorów w zakresie liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Werbkowice w latach 2018-2024 i prognozy do 2029 roku**:

„Najważniejszym czynnikiem bezpośrednio wpływającym na poziom otrzymywanej subwencji oświatowej jest liczba uczniów. Poniższy wykres przedstawia liczbę uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum (dotyczy roku 2018/2019) prowadzonych przez Gminę Werbkowice w latach 2018-2024 oraz prognozę na kolejne 5 lat.

³ **Audyt wewnętrzny w gminie** to niezależna i obiektywna działalność oceniająca system kontroli zarządczej, mająca na celu usprawnienie funkcjonowania urzędu i jednostek gminnych poprzez analizę procesów, identyfikację ryzyka oraz doradztwo dla kierownictwa gminy (wójta) w celu lepszego realizowania celów i zadań. Jest to narzędzie do poprawy efektywności, transparentności i gospodarności wykorzystania środków publicznych.

Wykres 2. Liczba uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Werbkowice w danym roku szkolnym na dzień 30.09

więcej = lepiej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL oraz SIO.

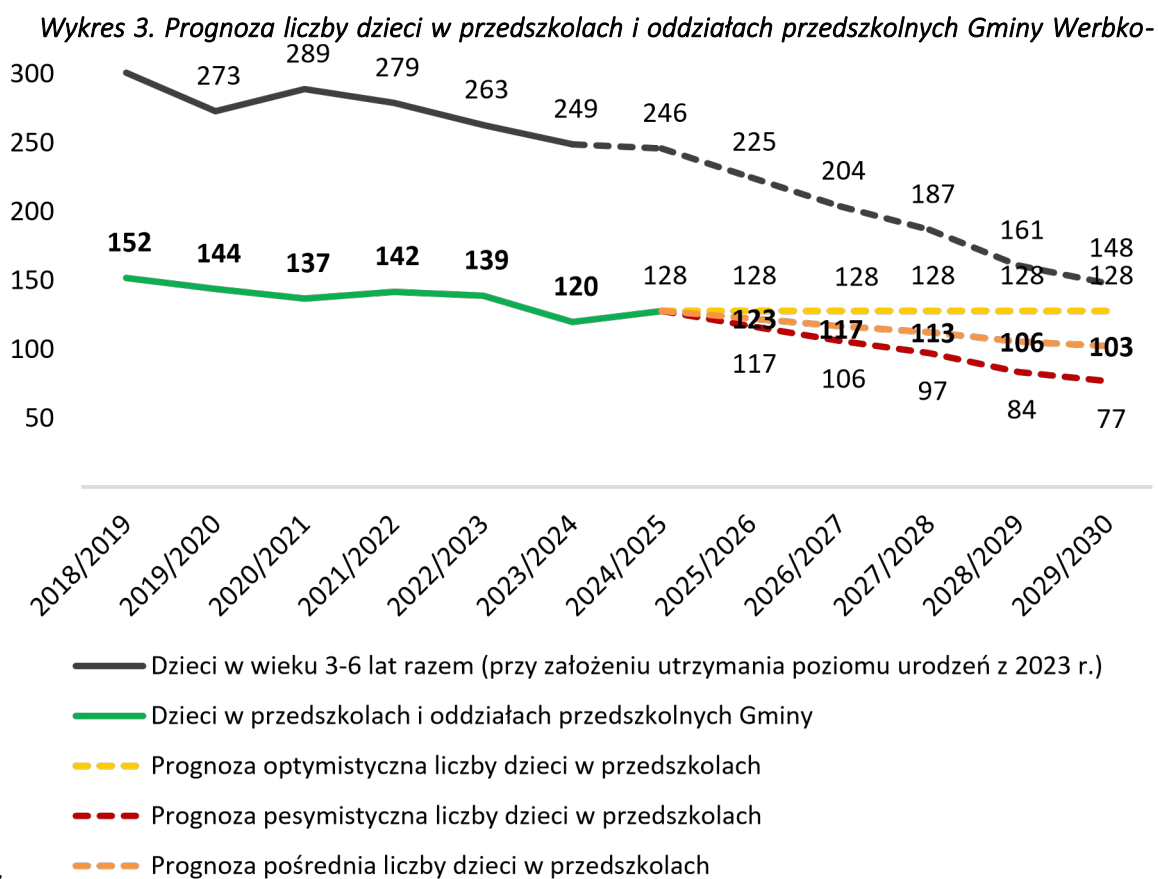
Pomiędzy latami szkolnymi 2018/2019 i 2019/2020 widoczny jest spadek liczby uczniów o 5,6% wynikający z ubytku jednego rocznika w skutek wygaszenia gimnazjów. Różnica procentowa dla ogółu gmin mieściła się w przedziale 11-12%, co oznacza, że sytuacja w Gminie Werbkowice była lepsza od średniej. Na przestrzeni lat są zauważalne wahania liczby uczniów, niestety w ujęciu długoterminowym mamy do czynienia z trendem spadkowym. Skutkiem tego w 2024 roku do szkół zapisało się 19% mniej uczniów niż w roku szkolnym 2019/2020, co przełożyło się na spadek liczby dzieci o 81 osób. W obecnie trwającym roku szkolnym naukę rozpoczął rocznik niewielkiego wyżu, zbieżnego z wprowadzeniem programu „500 plus”, dzięki czemu liczba dzieci jest wyższa do roku poprzedniego.

Do szkół podstawowych Gminy aktualnie **uczęszcza niespełna 50% wszystkich dzieci w wieku szkolnym zamieszkałych na terenie Gminy Werbkowice**. Z doświadczenia zespołu audytorskiego wynika, iż jest to wartość znacznie niższa niż przeciętnie występująca w gminach tego samego rodzaju. Przyjmując utrzymanie się tej relacji, przygotowano prognozę liczby uczniów na kolejne 5 lat (słupki na wykresie narysowane przerywaną linią). Wynika z niej, że ostatnio zaobserwowany spadek liczby urodzeń może być początkiem dalszego trendu, który przełoży się na utratę dodatkowych ok. 80 uczniów w perspektywie roku szkolnego 2029/2030.

Wyżej przedstawiona analiza demograficzna opiera się na założeniu, że **dzieci dziś mieszkające na terenie Gminy Werbkowice pozostaną w niej do czasu objęcia obowiązkiem szkolnym**. Istnieje możliwość, że w wyniku działania trendów migracyjnych, faktyczna liczba uczniów może być wyższa lub niższa.

Kolejny wykres przedstawia wyniki analizy w zakresie liczby dzieci przedszkolnych, w tym uczęszczających do „zerówki” na tle ogólnej liczby dzieci 3-6 lat mieszkających na terenie Gminy Werbkowice. Jako rok bazowy dla prognozy liczby dzieci przyjęto rok szkolny 2024/2025.

wice.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SIO oraz GUS BDL.

Czarna linia na wykresie przedstawia liczbę dzieci w wieku 3-6 lat na terenie Gminy Werbkowice wg danych GUS. Prognoza dla lat 2024-2026 opiera się na danych dotyczących dzieci urodzonych do 2023 r. Od 2027 przyjęte zostało, że utrzyma się liczba urodzeń z 2023 r. Takie założenie oznacza, że w roku szkolnym 2029/2030 dzieci w wieku przedszkolnym będzie o ok. 41% mniej niż w roku szkolnym 2023/2024.

Zielona linia do roku szkolnego 2024/2025 przedstawia dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych placówek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Werbkowice. Prognoza na kolejne lata została wykonana w wariacie optymistycznym i pesymistycznym oraz pośrednim.

Wariant optymistyczny zakłada, że dzieci, które obecnie nie uczęszczają do gminnych przedszkoli faktycznie mieszkają w miejscu swojego zameldowania i miejsca przedszkolne pozostaną wykorzystane w blisko 83%, jak to miało miejsce dotychczas.

Wariant pesymistyczny zakłada utrzymanie dotychczasowych proporcji liczby dzieci w gminnych przedszkolach do ogółu populacji w wieku 3-6 lat, tj. na poziomie ok. 52%. W ostatnim roku prognozy w tym wariacie, oznaczałoby to utratę około 50 przedszkolaków.

Wariant pośredni stanowi średnią arytmetyczną pomiędzy scenariuszem optymistycznym i pesymistycznym. Zgodnie z doświadczeniem zespołu audytorskiego wydaje się on być najbardziej prawdopodobny. Prognozuje się utratę ok. 25 dzieci przedszkolnych w kolejnych 5 latach, tj. na poziomie ok. 20%. W długim okresie będzie to miało przełożenie na liczbę uczniów szkół podstawowych w Werbkowicach, a w jeszcze dalszej perspektywie, na liczbę mieszkańców składających się w swoich podatkach i opłatach na funkcjonowanie samorządu. Mając na uwadze, iż kryteria i kwoty subwencji oświatowej

są powiązane z liczbą uczniów, zwiększenie współczynnika dzieci i młodzieży korzystających z sieci oświaty w Gminie jest istotne dla jej finansów.”.⁴

Obwód Szkoły Podstawowej w Sahryniu obejmuje miejscowości: Adelina, Sahryń, Sahryń- Kolonia, Terebiń od nr 155 do nr 190, Turkowice (z wyjątkiem nr 3, 4, 26, 75, 77,95, 125/16, 130/5, 131/3, 132/5 i 132/8) oraz Zagajnik⁵.

Odnosząc powyżej przywołane ustalenia audytorów do sytuacji demograficznej Szkoły Podstawowej w Sahryniu **prognoza demograficzna** zostanie przedstawiona **w trzech wariantach**:

- optymistycznym,
- pesymistycznym,
- pośrednim.

Wariant optymistyczny, zakładający, że **100 % uczniów** zameldowanych stale i czasowo powyżej 3 miesięcy w obwodzie szkolnym, będzie realizować obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej w Sahryniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Wariant optymistyczny liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031.

Rok szkolny	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030	2030/2031
oddział przedszkolny	0	6	4	7	7	3
Klasa I	2	0	6	4	7	7
Klasa II	4	2	0	6	4	7
Klasa III	4	4	2	0	6	4
Klasa IV	4	4	4	2	0	6
Klasa V	0	4	4	4	2	0
Klasa VI	8	0	4	4	4	2
Klasa VII	3	8	0	4	4	4
Klasa VIII	9	3	8	0	4	4
Razem	34	31	32	31	38	37
Średnia liczebność oddziału	4,85	4,42	4,57	4,42	4,75	4,62

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Wariant pesymistyczny zakładający utrzymanie dotychczasowych proporcji liczby dzieci w gminnych przedszkolach do ogółu populacji w wieku 3-6 lat, tj. na poziomie **ok. 52 % dzieci** zameldowanych stale i czasowo powyżej 3 miesięcy w obwodzie szkolnym przedstawia poniższa tabela.

⁴ Audyt optymalizacyjno-oszczędnościowy szkół Gminy Werbkowice, 14 marca 2025 r., Aesco, str. 15-17

⁵ Uchwała nr V/37/2024 Rady Gminy Werbkowice z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Werbkowice oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Werbkowice (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r. poz. 3956 i 5691)

Tabela 4. Wariant pesymistyczny liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031.

Rok szkolny	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030	2030/2031
oddział przedszkolny	0	4	3	4	4	2
Klasa I	2	0	4	3	4	4
Klasa II	4	2	0	4	3	4
Klasa III	4	4	2	0	4	3
Klasa IV	4	4	4	2	0	4
Klasa V	0	4	4	4	2	0
Klasa VI	8	0	4	4	4	2
Klasa VII	3	8	0	4	4	4
Klasa VIII	9	3	8	0	4	4
Razem	34	29	29	25	29	27
Średnia liczebność oddziału	4,85	4,14	4,14	3,57	3,62	3,37

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Wariant pośredni, który wydaje się **najbardziej wiarygodny**, prognozujący utratę dzieci przedszkolnych w kolejnych 5 latach, tj. **na poziomie ok. 20 %**.

Tabela 5. Wariant pośredni liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031.

Rok szkolny	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030	2030/2031
oddział przedszkolny	0	5	4	6	6	3
Klasa I	2	0	5	4	6	6
Klasa II	4	2	0	5	4	6
Klasa III	4	4	2	0	5	4
Klasa IV	4	4	4	2	0	5
Klasa V	0	4	4	4	2	0
Klasa VI	8	0	4	4	4	2
Klasa VII	3	8	0	4	4	4
Klasa VIII	9	3	8	0	4	4
Razem	34	30	31	29	35	34
średnia liczebność oddziału	4,85	4,28	4,42	4,14	4,37	4,25

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

W każdym z przedstawionych wariantów, na przestrzeni kolejnych 5 lat szkolnych ogólna liczba uczniów w Szkole nie przekroczy 38 osób, natomiast średnia liczebność oddziału w żadnym wariantcie nie przekroczy 5 uczniów.

Dane demograficzne wskazują, że obecne klasy: VIII licząca 9 uczniów oraz VI licząca 8 uczniów są rekordowe pod względem liczebności, w kolejnych latach dzieci będzie sukcesywnie ubywać.

Ponadto sam fakt, że dziecko w chwili obecnej jest zameldowane w obwodzie tej szkoły, nie znaczy, że będzie do niej w przyszłości uczęszczać. Niektórzy rodzice ze względu na swoją pracę lub chęć zapewnienia dzieciom lepszych warunków nauki i wychowania, zapisują je do innych szkół. Stawia to przyczynę nieutworzenia w Szkole w Sahryniu klasy piątej oraz w tym roku szkolnym oddziału przedszkolnego.

Na chwilę obecną spośród dzieci zamieszkałych w obwodzie Szkoły w Sahryniu, **aż 18 dzieci uczęszcza do innych szkół:**

- 8 uczniów uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach;
- 4 uczniów do Publicznej Szkoły Podstawowej w Malicach;
- 6 uczniów uczęszcza do szkół podstawowych w gminach ościennych (5 uczniów do Szkoły Podstawowej w Mirczu i 1 osoba do Szkoły Podstawowej w Tyszowcach).

Przeprowadzona przez Gminę analiza sytuacji demograficznej nie wykazuje, aby sytuacja w najbliższych czasach radykalnie poprawiła się, wręcz przeciwnie liczba dzieci w Szkole ulegnie zmniejszeniu.

3.2.2. Konieczność dostosowania sieci publicznych szkół i przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Werbkowice, do realnych potrzeb z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania finansami publicznymi, a także poprawa warunków lokalowych dla uczniów z obwodu planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu oraz zapewnienie lepszych warunków dla przedszkolaków z likwidowanej placówki.

Konieczność dostosowania sieci publicznych szkół i przedszkoli do realnych potrzeb społeczności lokalnej oraz efektywnego zarządzania finansami publicznymi jest kluczowa dla prawidłowego funkcjonowania systemu oświaty w gminie.

W kontekście planowanej likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu, istotne jest, aby zapewnić uczniom odpowiednie warunki lokalowe w innych placówkach, aby nie tylko nie stracili na jakości edukacji, ale również zyskali na lepszym dostępie do zasobów i infrastruktury. W przypadku najmłodszych, istotne jest, aby dzieci z likwidowanej placówki miały zapewnione miejsce w innym, dobrze wyposażonym i dostosowanym do ich potrzeb przedszkolu.

Dzięki racjonalnemu zarządzaniu finansami publicznymi, Gmina Werbkowice sukcesywnie inwestuje w modernizację dwóch obiektów oświatowych: Szkoły Podstawowej w Werbkowicach i Przedszkola w Werbkowicach, co przyczynia się do poprawy warunków nauki i wychowania w tych placówkach. Warto wymienić najważniejsze z tych działań:

1. W latach 2022 – 2023 Gmina Werbkowice realizowała zadanie pn. **„Przebudowa obiektów Szkoły Podstawowej w Werbkowicach ze środków Funduszu COVID-19”** - Część I: Przebudowa, nadbudowa i remont obiektów szkoły.

W ramach zadania zrealizowano następujące roboty budowlane:

- nadbudowa oraz przebudowa budynku w celu dostosowania do obowiązujących warunków ochrony przeciwpożarowej,
- modernizacja wejścia głównego do budynku hali sportowej w kompleksie szkolnym w Werbkowicach,

- budowa wiaty przy wejściu głównym do hali sportowej, budowa wiaty przy wejściu do łącznika pomiędzy szkołą a halą sportowa oraz budowa wiaty przy wejściu na płytę hali sportowej,
- remont schodów zewnętrznych oraz części opaski odwadniającej i chodnika,
- dostawa i montaż platformy schodowej dla osób niepełnosprawnych,
- naprawa spękań ścian wewnętrznych budynku oraz naprawa posadzki, łącznie z przemurowaniem ścianki działowej,
- remont dachu i kominów na dachach w kompleksie szkolnym w Werbkowicach,
- modernizacja oświetlenia w hali sportowej.

Roboty budowlane ukończono w sierpniu 2023 r. Koszt zadania to 4 499 000 zł, z czego dofinansowanie ze środków Funduszu COVID-19 wyniosło 1 309 897 zł.

2. Obecnie, od października 2024 roku w Szkole Podstawowej w Werbkowicach prowadzone są prace modernizacyjno–remontowe, w ramach zadania: **„Poprawa stanu infrastruktury sportowej w Gminie Werbkowice, poprzez modernizację obiektów sportowych”**. Planowany termin ich zakończenia to 4 maja 2026 r.

Całkowita wartość inwestycji opiewa na kwotę 3 489 018 zł, z czego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych wynosi 1 980 000 zł. Wkład własny Gminy to: 1 509 018 zł.

Zakres inwestycji obejmuje zaprojektowanie i wykonanie prac modernizacyjno-remontowych następujących obiektów:

- 1) infrastruktura sportowa przy Szkole Podstawowej w Werbkowicach:

- modernizacja wyeksploatowanych nawierzchni boisk sportowych;
- podwyższenie piłkochwyłów na boisku do piłki nożnej;
- remont ogrodzeń boisk sportowych;
- wymiana nawierzchni na bezpieczną na placu zabaw;
- konserwacja istniejących nawierzchni z kostki brukowej;
- modernizacja oświetlenia terenu sportowego;
- wykonanie monitoringu terenu;

- 2) hala sportowa Szkoły Podstawowej w Werbkowicach:

- poprawa akustyki hali sportowej i szatni;
- wymiana sufitów podwieszanych na antresoli hali, w strefach siłowni i fitness na piętrze wraz z wymianą oświetlenia;
- remont łazienki i sauny przy hali.

Działania te pozwolą na zaspokojenie podstawowych potrzeb uczniów szkoły korzystających z obiektów i urządzeń sportowych w ramach lekcji wychowania fizycznego, a także szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych.

3. Gmina Werbkowice w 2023 roku pozyskała też unijne dofinansowanie na projekt pn. **"Realizacja programu rozwojowego w Szkole Podstawowej w Werbkowicach"**.

Program rozwojowy realizowany jest od początku 2024 roku i zakłada prowadzenie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów w celu rozwijania ich umiejętności wraz z elementami zwiększe-

nia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje również doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz szkolenia dla nauczycieli.

Wartość projektu to 1 591 372,46 zł. Wysokość dofinansowania z Funduszy Europejskich: 1 352 663,84 zł. Projekt będzie realizowany do połowy 2026 roku.

4. Obecnie w weryfikacji formalnej i merytorycznej jest kolejny wniosek Gminy o dofinansowanie działań w zakresie poprawy jakości kształcenia. Gmina Werbkowice ubiega się o dofinansowanie w ramach Rządowego programu rozwoju Północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030 na zadanie pn. **„Poprawa jakości edukacji poprzez przebudowę pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Werbkowicach”**.

Zgłoszona do Rządowego programu inwestycja ma objąć segment A1 budynku Szkoły Podstawowej w Werbkowicach, a w jej ramach planowana jest m.in:

- przebudowa sanitariatów z dostosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami,
- wykonanie dużej sali lekcyjnej na II piętrze budynku z wymianą oświetlenia na energooszczędne
- zakup schodofazu.

Szacunkowy łączny koszt inwestycji wynosi ogółem - 1 059 396,88 zł, z tego planowana dotacja z budżetu Państwa w ramach Rządowego programu to 847 305,62 zł, a wkład własny Gminy – 212 091,26 zł.

5. Natomiast w Przedszkolu Samorządowym „Bajka” w Werbkowicach w ostatnich latach **wyremontowano podłogi w łazience i sali przedszkolnej**. W roku 2025 wymieniono drzwi wewnętrzne oraz przeprowadzono remont łazienki dla przedszkolaków.
6. Warto zaznaczyć, że obecnie **trwają prace nad opracowaniem dokumentacji na przebudowę placu zabaw przy Przedszkolu Samorządowym „Bajka” w Werbkowicach**. Termin wykonania przebudowy zaplanowano na 2026 r.

Wszystkie te działania prowadzone są z myślą o długoterminowym rozwoju edukacji w Gminie Werbkowice z zachowaniem najwyższych standardów jakości oraz dostępności dla wszystkich dzieci, z uwzględnieniem zasad wydatkowania środków publicznych określonych ustawie o finansach publicznych, tj. celowości, oszczędności i efektywności.

3.2.3. Niska liczebność dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych planowanej do likwidacji Szkoły

Najważniejszym czynnikiem bezpośrednio wpływającym na poziom otrzymywanej kwoty potrzeb oświatowych jest liczba uczniów.

Szkoła Podstawowa w Sahryniu jest szkołą o niepełnej strukturze organizacyjnej – w roku szkolnym 2025/2026 uczy się w niej 34 uczniów, w siedmiu oddziałach. Brakuje oddziału klasy 5. Do oddziału przedszkolnego nie zgłoszono żadnego dziecka. Oznacza to, że w kolejnym roku szkolnym nie będzie oddziału klasy pierwszej i szóstej.

Obecnie średnia liczebność oddziału w Szkole Podstawowej w Sahryniu wynosi 4,85 uczniów. W roku szkolnym 2026/2027 prognozowana średnia wyniesie 4,33.

Liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w poszczególnych klasach według stanu na dzień 1 września 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w roku szkolnym 2025/2026 według stanu na 1 września 2025 r.

Lp.	oddział/ klasa	Liczba wychowanków/ uczniów
1.	Oddział przedszkolny	0
2.	Klasa I	2
3.	Klasa II	4
4.	Klasa III	4
5.	Klasa IV	4
6.	Klasa V	0
7.	Klasa VI	8
8.	Klasa VII	3
9.	Klasa VIII	9
	Razem	34
	Średnia liczebność oddziału	4,85

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Liczba uczniów Szkoły Podstawowej w Sahryniu **maleje z roku do roku**. Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w ostatnich siedmiu latach szkolnych.

Tabela 7. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w ostatnich 7 latach szkolnych.

Rok szkolny	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
oddział przedszkolny	16	10	2	12	12	8	3	0
klasa I – VIII	65	63	52	47	42	34	36	34
liczba oddziałów	8	8	8	7	7	7	8	7
Razem	81	73	54	59	54	42	39	34
Średnia liczebność oddziału	10,12	9,12	6,75	8,43	7,71	6	4,87	4,85

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Na przestrzeni siedmiu lat szkolnych liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu spadła o prawie 42 %. Z łącznej liczby 81 uczniów klas I -VIII i wychowanków oddziału przedszkolnego w roku szkolnym 2018/2019, do 34 uczniów w roku szkolnym 2025/2026.

Należy podkreślić, że obecnie w klasach VI - VIII Szkoły Podstawowej w Sahryniu jest łącznie 20 uczniów, co stanowi prawie 59 % ogólnej liczby uczniów w Szkole. Po zakończeniu przez nich edukacji, w Szkole w Sahryniu standardem staną się klasy 4 – osobowe i mniejsze.

3.2.4. Wysokie koszty utrzymania Szkoły Podstawowej w Sahryniu

Kolejną przesłanką podjęcia uchwały z punktu widzenia całej wspólnoty samorządowej są **czynniki ekonomiczne**. W związku ze zmniejszającą się liczebnością uczniów i zmniejszającą się kwotą potrzeb oświatowych i dotacji, koszty realizacji zadań oświatowych w Gminie Werbkowice łącznie **w 2024 roku wyniosły 18 627 099,35 zł**.

Subwencja oświatowa w 2024 roku wyniosła 10 003 359,00 zł, dotacja przedszkolna – 492 132,57 zł, dotacja na zakup podręczników – 72 964,24 zł, środki na ucznia z Ukrainy – 36 620,00 zł, dodatkowo otrzymano środki na realizację wycieczki w ramach zadania „Podróże z klasą” – 50 000,00 zł oraz środki na realizację zadania pn. „Realizacja programu rozwojowego w Szkole Podstawowej w Werbkowicach” – 316 852,81 zł.

Środki własne wydatkowane w 2024 roku na oświatę z budżetu Gminy Werbkowice wyniosły 7 655 170,73 zł.

łącznie w budżecie Gminy Werbkowice na 2025 rok (stan na 01.09.2025 r.) zaplanowano wydatki na oświatę w wysokości 21 825 549,50 zł, z czego kwota otrzymanych potrzeb oświatowych wynosi 12 703 734,00 zł.

Utrzymanie Szkoły Podstawowej w Sahryniu w 2024 roku kosztowało Samorząd łącznie 1 801 830,86 zł (przy 42 uczniach w miesiącach styczeń - sierpień i 39 w miesiącach wrzesień - grudzień), natomiast na rok 2025 zaplanowano już kwotę 2 007 500,04 zł (przy 39 uczniach w miesiącach styczeń - sierpień i 34 w miesiącach wrzesień - grudzień).

Prognozowany miesięczny wydatek na 1 ucznia/wychowanka Szkoły Podstawowej w Sahryniu w 2025 roku to **4 481,42 zł** miesięcznie. Dla porównania w Szkole Podstawowej w Werbkowicach kwota ta wynosi **2 473,47 zł**.

Miesięczne koszty utrzymania szkół i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Werbkowice przedstawia poniższa tabela (bez kosztów dowożenia).

Tabela 8. Miesięczny koszt utrzymania 1 ucznia w szkołach prowadzonych przez Gminę Werbkowice w latach 2020-2024 oraz plan na 2025 r.

Nazwa placówki	Koszt utrzymania 1 ucznia w zł (miesięcznie)					
	2020	2021	2022	2023	2024	Plan 2025 (wg stanu na 01.09.2025 r.)
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Werbkowicach (od 1.09.2021 r. do 31.08.2024 r.)	-	1 145,26 zł	1 271,82 zł	1 454,14 zł	1 842,32 zł	-
Szkoła Podstawowa w Werbkowicach (do 31.08.2021 r. i od 1.09.2024 r.)	1 240,80 zł	1 301,22 zł	-	-	2 150,20 zł	2 473,47 zł
Przedszkole Samorządowe w Werbkowicach (do 31.08.2021 r. i od 1.09.2024 r.)	1 047,17 zł	1 131,86 zł	-	-	1 707,85 zł	2 052,38 zł
Szkoła Podstawowa w Sahryniu wraz z oddziałem przedszkolnym	1 761,05 zł	2 229,02 zł	2 041,43 zł	2 446,50 zł	3 662,25 zł	4 481,42 zł

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Z powyższych danych bezsprzecznie wynika, iż Szkoła Podstawowa w Sahryniu generuje najwyższe koszty utrzymania w przeliczeniu na jednego ucznia. Miesięczny koszt utrzymania w 2025 r. 1 ucznia Szkoły Podstawowej w Sahryniu **jest wyższy o prawie 45 %** od miesięcznego kosztu utrzymania ucznia Szkoły Podstawowej w Werbkowicach.

Z powodu małej liczby uczniów kwota potrzeb oświatowych nie pokrywa kosztów funkcjonowania Szkoły Podstawowej w Sahryniu. Ponadto, co warto podkreślić, koszty te będą wzrastać proporcjonalnie do wzrostu płac, wzrostu kosztów utrzymania budynku czy remontów. Sukcesywnie będzie się więc powiększać kwota dofinansowania ze strony Gminy Werbkowice na uzupełnienie różnicy pomiędzy kosztami prowadzenia Szkoły w Sahryniu, a potrzebami oświatowymi odpowiadającymi liczbie uczniów uczęszczających do niej.

Tak ogromny nakład środków finansowych Gminy Werbkowice na bieżące utrzymanie szkół jest negatywnie postrzegany przez społeczność lokalną, gdyż według niej blokuje inne potrzebne inwestycje, w tym również oświatowe.

W związku z tym zachodzi **konieczność dokonania racjonalizacji wydatków oświatowych** ponoszonych przez Gminę Werbkowice. Konieczność racjonalizacji uzasadnia przede wszystkim ustawa o finansach publicznych, wg której wszystkie wydatki bieżące gminy (w tym wydatki na oświatę) muszą być pokrywane dochodami bieżącymi, co w przypadku dochodów Gminy Werbkowice ogranicza możliwość realizacji oczekiwanych przez mieszkańców inwestycji.

Brak jest racjonalnych przesłanek do odkładania w czasie decyzji o dokonaniu likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu wraz z oddziałem przedszkolnym.

Podsumowując, inwestowanie w lepsze warunki lokalowe oraz liczniejsze klasy jest inwestowaniem w przyszłość uczniów i ich wszechstronny rozwój.

Większe klasy pozwalają na rozwój umiejętności społecznych, takich jak współpraca, komunikacja czy radzenie sobie w grupie. Uczniowie mają więcej okazji do pracy w zespołach, wymiany pomysłów oraz uczenia się od siebie nawzajem. To doświadczenie jest niezbędne w dorosłym życiu, gdzie praca w większych zespołach jest normą.

W dobie kryzysu demograficznego decyzje organu prowadzącego szkoły wymagają strategicznego podejścia. Spadek liczby uczniów w szkołach stawia przed tymi organami trudne wyzwania. Jednak długofalowe myślenie wpłynie na poprawę jakości edukacji, dostosowanie szkół do wymagań stawianych współczesnym placówkom edukacyjnym, zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków uczniom i pracownikom oraz na efektywne zarządzanie finansami gminnymi.

3.3. Zapewnienie uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej.

W przypadku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu uczniowie tej szkoły będą mieli zapewnioną możliwość kontynuowania nauki w innych placówkach prowadzonych przez Gminę Werbkowice.

W zależności od etapu edukacyjnego uczniów będą to:

- **Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Werbkowicach**, z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 17 w Werbkowicach - dla uczniów zamieszkałych w miejscowości Adelina, Sahryń, Sahryń Kolonia, Terebiń od nr 155 do 190, Turkowice z wyjątkiem nr 3, 4, 26, 75, 77, 95, 125/16, 130/5, 131/3, 132/5 i 132/8 oraz Zagajnik;
- **Przedszkole Samorządowe „Bajka” w Werbkowicach**, z siedzibą przy ul. Piłsudskiego 4 w Werbkowicach, dla dzieci w wieku przedszkolnym.

3.3.1. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Werbkowicach

Zdjęcie 2. Budynek Szkoły Podstawowej w Werbkowicach.

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Werbkowicach, w której dla uczniów z projektowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu, zostanie zapewniona możliwość kontynuacji nauki, posiada odpowiednie warunki lokalowe oraz dysponuje odpowiednią kadrą pedagogiczną na przyjęcie dodatkowych uczniów.

Szkoła Podstawowa w Werbkowicach znajdują się w nowoczesnym kompleksie budynków w Werbkowicach składającym się z 3 segmentów oraz hali sportowej.

Szkoła Podstawowa w Werbkowicach dysponuje odpowiednią ilością sal lekcyjnych, posiada pracownie informatyczne, matematyczne, językowe, ponadto pracownię plastyczną, muzyczną, polonistyczną, chemiczną, biologiczną, przyrodniczą, geograficzną, fizyczną oraz historyczną. Szkoła posiada także gabinety psychologa, pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego oraz logopedy. Uczniowie mogą korzystać z bogatego księgozbioru biblioteki szkolnej, czas wolny spędzają w świetlicy szkolnej.

Szkoła posiada salę gier i zabaw, w której prowadzone są zajęcia zdrowotno – motoryczne rozwijające sprawność ruchową. Funkcjonuje też stołówka szkolna, w której w godzinach od 10:25 do 12:35 uczniowie mogą zjeść obiad dwudaniowy przygotowywany na miejscu. Dla potrzebujących obiadu finansowane są przez GOPS.

Świetlica szkolna czynna jest codziennie przed rozpoczęciem zajęć oraz po w godzinach 7.00 do 15:30. W ramach pracy świetlicy prowadzone są zajęcia plastyczne, techniczne, pomoc w zakresie zajęć edukacyjnych, multimedialne gry edukacyjne, gry stolikowe i zręcznościowe.

Zdjęcie 3. Hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Werbkowicach.

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

Szkoła Podstawowa w Werbkowicach posiada bardzo bogate i nowoczesne zaplecze sportowo – rekreacyjne. Przy Szkole funkcjonuje Hala Sportowa z kompleksem boisk Orlik, siłownią zewnętrzną, placem zabaw oraz skatepark.

Hala posiada pełnowymiarowe boiska do piłki ręcznej, nożnej, siatkowej, halowej oraz koszykówki z widownią na 350 miejsc wraz z miejscami dla sprawozdawców. Ponadto posiada salę gier, salę fitness, saunę fińską, siłownię oraz pełne zaplecze socjalno-sanitarne. Pięknie zagospodarowany teren wokół Hali zachęca do korzystania z boiska do kosza, boiska treningowego do piłki nożnej i ręcznej, a także placów zabaw i skateparku.

Zdjęcie 4. Kompleks boisk „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Werbkowicach.

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

Uczniowie mają do dyspozycji szafki uczniowskie przeznaczone na ubrania, obuwie zmienne i rzeczy osobiste. W Szkole w Werbkowicach zainstalowany jest dzwonek sensoryczny, a w celu zwiększenia bezpieczeństwa przy wejściu głównym do budynku szkoły zamontowano defibrylator AED. W Szkole funkcjonuje także gabinet stomatologiczny.

Sale lekcyjne są nowoczesne, wyremontowane, przestronne, wyposażone w niezbędne pomoce dydaktyczne, często nie tylko te niezbędne i obowiązkowe, ale również rozwijające zainteresowania i umiejętności uczniów.

W Szkole Podstawowej w Werbkowicach działają liczne koła zainteresowań. Prowadzone są dwa zespoły wokalne „Cichotki” oraz „Melodyjki”, koło teatralne oraz szkolne koło PCK. Prężnie działa wolontariat, samorząd uczniowski oraz Związek Harcerzy Rzeczypospolitej.

Dla uczniów przebywających w Szkole Podstawowej w Werbkowicach przed zajęciami lub po ich zakończeniu, ze względu na organizację dowozu oraz ze względu na czas pracy rodziców, organizuje się opiekę świetlicową. Dzieci w tej Szkole objęte są pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Klasy nie są zbyt liczne, a większe podzielone są na odrębne oddziały. Wychowawcy i nauczyciele bez problemu rozpoznają sytuację rodzinną i mieszkaniową uczniów. Warunki te zapewniają możliwość indywidualnego i podmiotowego podejścia do każdego ucznia.

Obecnie Szkoła Podstawowa w Werbkowicach to placówka nowoczesna, spełniająca najwyższe standardy z dobrze wyposażonymi pracownikami oraz zapleczem opiekuńczo-żywnościowym, a także sportowo-rekreacyjnym.

Przejście dzieci ze Szkoły Podstawowej w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach **zapewni im** nie tylko **bezpieczne i higieniczne warunki**, ale także znacznie **lepszą bazę dydaktyczną** oraz **szersze możliwości** rozwijania zainteresowań i talentów podczas zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Dodatkową korzyścią dla uczniów i nauczycieli będzie zakończenie realizacji procesu kształcenia w klasach łączonych.

Ekspert wskazuje, że optymalne warunki rozwojowe dla uczniów stwarzają średnio liczne grupy klasowe, liczące od 14 do 25 uczniów, ponieważ w takich klasach potrzeby społeczne uczniów są najlepiej zaspokojone. Zbyt mała liczba uczniów w klasie - na przykład cztery lub pięć osób - może nie sprzyjać prawidłowemu rozwojowi społecznemu. Nie zawsze gwarantuje również odpowiedni poziom relacji wychowawczych i atmosfery w grupie⁶.

Potrzeby przynależności do grupy w najmniej licznych klasach nie są zaspokojone na optymalnym poziomie, tak jak większość innych potrzeb społecznych uczniów małych szkół. Małe grupy klasowe są wprawdzie korzystne dla indywidualizacji pracy z dziećmi, ale dla możliwości organizowania życia społecznego w klasie stwarzają już warunki niekorzystne. Potrzeba przynależności do grupy około 9 - 10 roku życia osiąga bowiem swoje maksimum na przestrzeni całego życia ludzkiego.

W małej klasie następuje zatracenie poziomu rywalizacji, satysfakcji i prawidłowych relacji między uczniami. Liczniejsze klasy dają większe szanse na szybszą i lepszą integrację z rówieśnikami, co w rezultacie ułatwia kontynuację nauki w szkołach ponadpodstawowych. Ma to szczególnie istotne znaczenie w kontekście obserwacji wskazujących, że uczniowie kształceni w małych klasach szkół pod-

⁶ <https://www.portalsamorzadowy.pl/edukacja/mniejsze-klasy-lepsze-efekty-byle-z-odchudzeniem-nie-pojsz-za-daleko,597599.html?mp=promo>

stawowych trafiając do klas większych w dalszym etapie kształcenia mają duże problemy z dostosowaniem się do nowej sytuacji i nawiązaniem właściwych relacji koleżeńskich.

Liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach w bieżącym roku szkolnym i w ciągu najbliższych 6 lat, zakładając utratę uczniów zameldowanych na terenie obwodu Szkoły na poziomie około 20 % (**wariant pośredni**), przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach w r. szk. 2025/2026 i prognozowana do r. szk. 2031/2032.

Klasa	2025/2026 (na 1 września br.)	Prognozowana liczba uczniów					
		2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030	2030/2031	2031/2032
I	38	34	29	36	31	22	24
II	24	38	34	29	36	31	22
III	38	24	38	34	29	36	31
IV	36	38	24	38	34	29	36
V	45	36	38	24	38	34	29
VI	24	45	36	38	24	38	34
VII	52	24	45	36	38	24	38
VIII	39	52	24	45	36	38	24
Razem	296	291	268	280	266	252	238

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Z powyższej tabeli wynika, że tak jak w Szkole w Sahryniu, **liczba uczniów Szkoły Podstawowej w Werbkowicach wykazuje również tendencję spadkową**. W porównaniu z obecnym rokiem szkolnym w roku szkolnym 2031/2032 będzie prawie o **19 % mniej uczniów**.

Liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach **w wariantcie optymistycznym**, tj. przy założeniu, że **100 % uczniów** zameldowanych stale i czasowo powyżej 3 miesięcy w obwodzie szkolnym, będzie realizować obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej w Werbkowicach przedstawia kolejna tabela.

Tabela 10. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach.

Klasa	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030	2030/2031	2031/2032
I	38	43	36	45	39	27	30
II	24	38	43	36	45	39	27
III	38	24	38	43	36	45	39
IV	36	38	24	38	43	36	45
V	45	36	38	24	38	43	36
VI	24	45	36	38	24	38	43
VII	52	24	45	36	38	24	38
VIII	39	52	24	45	36	38	24
Razem	296	300	284	305	299	290	282

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

W tym wariantcie spadek liczby uczniów Szkoły Podstawowej w Werbkowicach wyniesie niecałe 5%. Nadal jednak będzie to tendencja spadkowa.

Prognozę liczby uczniów i oddziałów na rok szkolny 2026/2027 dla Szkoły Podstawowej w Werbkowicach **po przyjęciu uczniów ze Szkoły Podstawowej z Sahrynia** przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach po przyjęciu uczniów Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

klasa	Prognozowana liczba uczniów w roku szkolnym 2026/2027			
	w szkołach gminnych w przypadku nieprzeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu		w Szkole Podstawowej w Werbkowicach po przeprowadzeniu likwidacji i przyjęciu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Sahryniu	
	w Szkole Podstawowej w Werbkowicach	w Szkole Podstawowej w Sahryniu	liczba oddziałów	zwiększenie
Klasa I	34 (2 oddziały)	0 (brak oddziału)	34 (2 oddziały)	0
Klasa II	38 (2 oddziały)	2 (1 oddział)	40 (2 oddziały)	0
Klasa III	24 (1 oddział)	4 (1 oddział)	28 (2 oddziały)	+ 1 oddział
Klasa IV	38 (2 oddziały)	4 (1 oddział)	42 (2 oddziały)	0
Klasa V	36 (2 oddziały)	4 (1 oddział)	40 (2 oddziały)	0
Klasa VI	45 (2 oddziały)	0 (brak oddziału)	45 (2 oddziały)	0
Klasa VII	24 (1 oddział)	8 (1 oddział)	32 (2 oddziały)	+ 1 oddział
Klasa VIII	52 (2 oddziały)	3 (1 oddział)	55 (2 oddziały)	0
Razem	291 (14 oddziałów)	25 (6 oddziałów)		
	316 (20 oddziałów)		316 (16 oddziałów)	

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

W klasie I w Szkole Podstawowej w Werbkowicach wykazano 80 % uczniów zameldowanych w obwodzie Szkoły, natomiast w Szkole Podstawowej w Sahryniu wykazano 0, ponieważ w obecnym roku szkolnym 2025/2026 brak jest wychowanków oddziału przedszkolnego.

Zakładając, że do klasy pierwszej z obwodu Szkoły Podstawowej w Werbkowicach uczęszczać będzie 100 % zameldowanych tj. 43 osoby, to w takim przypadku liczba oddziałów klasy I pozostanie na takim samym poziomie. Dzieci nie będą uczyć się w klasach łączonych, a w Szkole Podstawowej w Werbkowicach nadal będzie obowiązywał jednozmianowy system zajęć.

Jak wynika z tabeli, włączenie uczniów klas I-VIII z obwodu Szkoły Podstawowej w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach jest rozwiązaniem racjonalnym ze względu na liczebność poszczególnych oddziałów, a także optymalnym, jeśli chodzi o warunki prowadzenia zajęć i jakość nauczania.

Po włączeniu uczniów Szkoły w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach może powstać konieczność utworzenia **2 dodatkowych oddziałów** dla klasy III i VII (pod warunkiem, że wszyscy

uczniowie z projektowanej do likwidacji Szkoły będą kontynuować naukę w Szkole Podstawowej w Werbkowicach).

Organizacja Szkoły Podstawowej w Werbkowicach po włączeniu obwodu Szkoły Podstawowej w Sahryniu, w żaden sposób nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. Wprost przeciwnie – **skoncentrowanie nauki w Szkole Podstawowej w Werbkowicach spowoduje racjonalizację i optymalizację wydatków oświatowych**, dzięki czemu możliwe będzie stworzenie lepszej infrastruktury i bogatszej oferty edukacyjnej dla uczniów z terenu Gminy Werbkowice.

Organ prowadzący ma świadomość, że w sytuacji, gdy Szkoła Podstawowa w Sahryniu zostanie zlikwidowana, a dzieci przejdą do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach (Przedszkole „Bajka”), może to wywołać u nich wiele emocji, w tym stres związany z nowym środowiskiem oraz koniecznością przystosowania się do zmian.

Warto jednak zaznaczyć, że Szkoła w Werbkowicach, jak i Przedszkole „Bajka” są przygotowane na takie sytuacje. Obie placówki posiadają odpowiednich specjalistów, którzy są gotowi wspierać uczniów w procesie adaptacji. Psycholodzy i pedagodzy w tych placówkach oferują pomoc w radzeniu sobie z emocjami związanymi z przeprowadzką, a także pomagają w nawiązywaniu nowych relacji i integracji w nowym środowisku. Dzięki takiemu wsparciu uczniowie będą mogli łatwiej przejść przez ten trudny okres, co pozwoli im skupić się na nauce i odnalezieniu się w nowej rzeczywistości.

3.3.2. Przedszkole Samorządowe „Bajka” w Werbkowicach

Zdjęcie 4. Przedszkole Samorządowe w Werbkowicach.

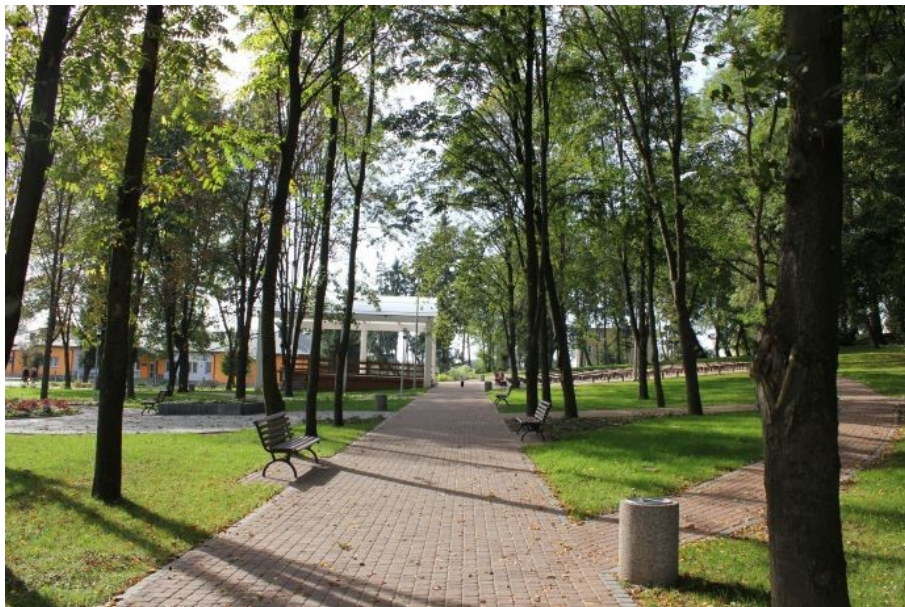
Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

Przedszkole Samorządowe „Bajka” w Werbkowicach dysponuje odpowiednią ilością miejsc na przyjęcie nowych wychowanków. W roku szkolnym 2025/2026 do Przedszkola uczęszcza 129 dzieci, w 6 oddziałach. Dzieci są podzielone wg wieku. Sale zabaw są funkcjonalnie urządzone i wzbogacone w sprzęt i zabawki oraz nowoczesne tablice interaktywne. Przy salach zabaw znajdują się łazienki dla dzieci.

W Przedszkolu prowadzone są zajęcia logopedyczne a także zajęcia z języka angielskiego. W ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej w Przedszkolu zabezpieczono odpowiednie godziny dla pedagoga specjalnego oraz psychologa. Przy Przedszkolu funkcjonuje plac zabaw, który w 2026 r. przejdzie gruntowną przebudowę. Do aktywności fizycznej na świeżym powietrzu zachęca zlokalizowany przy budynku Przedszkola Zespół pałacowo - parkowy z XIX w. w Werbkowicach, z alejkami spacerowymi i Amfiteatrem z widownią.

Zdjęcie 5. Otoczenie Przedszkola Samorządowego w Werbkowicach.

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice

3.3.3. Porównanie prognozy organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szkolnym 2026/2027 w przypadku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu i bez likwidacji tej Szkoły oraz skutki finansowe tych działań.

Porównanie prognozy organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku przeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Prognoza organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szk. 2026/2027 wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku przeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

Placówka		Rok szkolny 2026/2027									Razem	
		kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	kl. VII	kl. VIII	„0” 6-latki	Klasy I-VIII	Klasy I-VIII + „0”
Szkoła Podstawowa w Werbkowicach	liczba dzieci	34	40	28	42	40	45	32	55	0	316	316
	liczba oddziałów	2	2	2	2	2	2	2	2	0	16	16
Przedszkole Samorządowe w Werbkowicach	liczba dzieci	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-	35
	liczba oddziałów	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Razem	liczba dzieci	34	40	28	42	40	45	32	53	35	316	351
	liczba oddziałów	2	2	2	2	2	2	2	2	2	16	18

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Zestawienie prognozy organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szkolnym 2026/2027 wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku nieprzeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Prognoza organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szk. 2026/2027 wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku nieprzeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

Placówka		Rok szkolny 2026/2027									Razem	
		kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	kl. VII	kl. VIII	„0” 6-latki	Klasy I-VIII	Klasy I-VIII + „0”
Szkoła Podstawowa w Sahryniu	liczba dzieci	0	2	4	4	4	0	8	3	5	25	30
	liczba oddziałów	0	1	1	1	1	0	1	1	1	6	7
Szkoła Podstawowa w Werbkowicach	liczba dzieci	34	38	24	38	36	45	24	52	0	291	291
	liczba oddziałów	2	2	1	2	2	2	1	2	0	14	14
Przedszkole Samorządowe w Werbkowicach	liczba dzieci	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	30
	liczba oddziałów	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Razem	liczba dzieci	34	40	28	42	40	45	32	55	35	316	351
	liczba oddziałów	2	3	2	3	3	2	2	3	3	20	23

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

W przypadku przeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu łączna liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach w roku szkolnym 2026/2027 wyniosłaby 316 uczniów, w 16 oddziałach. Liczebność oddziałów wyniosłaby od 14 do 28 osób. Podział na grupy na obowiązkowych zajęciach z informatyki, języków obcych i wychowania fizycznego byłby konieczny jedynie w klasach VIII, w których oddziały liczyłyby po 28 osób. W kolejnych latach szkolnych nie byłoby konieczności podziału na grupy, gdyż oddziały liczyłyby mniej niż 24 osoby.

W klasach edukacji wczesnoszkolnej tj. I-III liczebność oddziałów nie przekroczyłaby 20 osób. W Przedszkolu Samorządowym w Werbkowicach funkcjonowałyby 2 oddziały dla 35-stu 6-latków zakładając, że 80 % dzieci zameldowanych w obwodzie Szkoły Podstawowej w Sahryniu uczęszczałoby do Przedszkola.

W przypadku nieprzeprowadzenia likwidacji Szkoły w Sahryniu w Szkole Podstawowej w Werbkowicach funkcjonowałyby 14 oddziałów dla 291 uczniów. W klasie VIII istniałaby nadal konieczność podziału na grupy na zajęciach z informatyki i języków obcych. Liczebność oddziałów wyniosłaby od 16 do 26 osób. W Przedszkolu „Bajka” funkcjonowałyby 2 oddziały dla 6-latków.

Natomiast w Szkole Podstawowej w Sahryniu dla 25 uczniów klas I-VIII i 5 wychowanków oddziału przedszkolnego istniałoby 7 oddziałów, z liczebnością od 2 do 8 uczniów. Średnia liczebność oddziału wyniosłaby 4,28.

Prognozowany koszt utworzenia dwóch dodatkowych oddziałów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach to 413 000 zł rocznie.

Prognozowane oszczędności w wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu z dniem 31 sierpnia 2026 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Prognozowane oszczędności w wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu z dniem 31 sierpnia 2026 r.

	Rok	Szkoła Podstawowa w Sahryniu	Szkoła Podstawowej w Werbkowicach
1	2	3	4
Łączne koszty utrzymania szkoły	2024 (wykonane)	1 801 830,86 zł	6 922 776,34 zł
	2025 (planowane) (wg stanu na 01.09.2025 r.)	2 007 500,04 zł	8 924 029,15 zł
	2026 (prognozowane)	2 130 000,00 zł (styczeń - sierpień)	9 900 000 zł
	2027 (prognozowane)	0 zł	10 900 000 zł

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, opracowanie własne.

Prognozowane koszty przewozu ok. 30 uczniów z obwodu planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach (Przedszkola w Werbkowicach) w okresie wrzesień-grudzień 2026 r. to 72 600 zł, a w 2027 roku 199 500 zł (zakładając 10 % wzrost ceny biletów miesięcznych corocznie).

Uwzględniając zatem konieczność:

- 1) utworzenia 2 dodatkowych oddziałów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach;
 - 2) zapewnienie transportu dla uczniów z obwodu Szkoły Podstawowej w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach (Przedszkola w Werbkowicach)
- zakłada się, że w wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu powstaną oszczędności w kwocie 183 980 zł (w 2026 r.) oraz ok. 3 mln w kolejnym roku.

3.4. Szczegółowe informacje o warunkach bezpłatnego transportu uczniów do Szkoły i opieki w czasie tego transportu.

Po likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu, uczniom z obwodu Szkoły w Sahryniu **Gmina zapewni bezpłatny dowóz** do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach i Przedszkola Samorządowego w Werbkowicach, a także opiekę podczas dowozu.

Dowóz zostanie zapewniony wszystkim uczniom, także z niepełnosprawnościami. W przypadku tych uczniów, jeżeli rodzice wyrażą chęć dowożenia samodzielnego, to zgodnie z przepisami prawa zostanie im zwrócony koszt dowozu dziecka.

W obecnym roku szkolnym prawie 68 % uczniów Szkoły Podstawowej w Sahryniu objętych jest dowożeniem. Dzieci są dowożone z Sahrynia, Sahrynia Kolonii, Adeliny, Turkowic, Terebinia oraz Zagajnika. Uczniom zapewniona jest opieka podczas dowozu. W związku tym, że część miejscowości Terebiń należy do obwodu Szkoły Podstawowej w Sahryniu, a część do obwodu Szkoły Podstawowej w Werbkowicach już teraz uczniowie z Terebinia dowożeni są do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach. Dzieci z Terebinia oraz Sahrynia dowożone są także do Przedszkola Samorządowego „Bajka” w Werbkowicach.

Dowóz uczniów do Szkoły w Werbkowicach, oddalonej od Szkoły w Sahryniu o niecałe 12 km, po zamierzonej likwidacji nie będzie więc nowością, zmianie ulegnie bowiem tylko miejsce, dokąd będą dowożeni, a czas dojazdu nie będzie dłuższy niż 25 minut.

Na podstawie orientacyjnych pomiarów odległości pomiędzy miejscami zamieszkania uczniów z obwodu projektowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu, a Szkołą Podstawową w Werbkowicach wynika, że droga uczniów do szkoły wynosić będzie, w zależności od miejsc zamieszkania od 9 km do 14 km. Punkty przystankowe zostaną ustalone z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa uczestnictwa w ruchu drogowym. Godziny przyjazdu i odjazdu uczniów do/ze szkół zostaną ustalone w taki sposób, aby uczniowie mogli korzystać z pełnej oferty zajęć dodatkowych. Czas oczekiwania na rozpoczęcie zajęć po przywiezieniu do szkoły jak i czas oczekiwania na autobus po lekcjach, uczniowie będą mogli spędzić w świetlicy szkolnej, gdzie prowadzone będą zajęcia świetlicowe, przy czym godziny przywozu i odwozu uczniów do szkół zostaną ustalone w taki sposób, aby optymalizować czas pobytu uczniów poza domem.

Szczegółowy harmonogram przewozów uczniów zostanie ustalony przed rozpoczęciem roku szkolnego w terminie umożliwiającym zapoznanie się z nim przez rodziców uczniów.

3.5. Losy zawodowe pracowników Szkoły.

3.5.1. Kadra pedagogiczna

W roku szkolnym 2025/2026 w Szkole Podstawowej w Sahryniu jest zatrudnionych **14 pracowników pedagogicznych** w różnym wymiarze czasu pracy i tak:

- 9 osób prowadzi zajęcia w Szkole Podstawowej w Sahryniu w pełnym wymiarze,
- 5 osób prowadzi zajęcia w Szkole Podstawowej w Sahryniu w niepełnym wymiarze.

Obecną strukturę zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sahryniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Struktura zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sahryniu – pracownicy pedagogiczni

		zatrudnienie przez mianowanie	zatrudnienie na czas określony	zatrudnienie na czas nieokreślony	razem
liczba zatrudnionych nauczycieli	w osobach	6	7	1	14
	w etatach	6	7,8	0,28	14,08
podstawowe miejsca pracy (w osobach)		6	3	1	10
możliwość przejścia na emeryturę		1	0	0	1
możliwość skorzystania ze świadczenia kompensacyjnego		2	0	0	1
planowane koszty ewentualnych odpraw dla nauczycieli		330 000,00 zł			

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

Z powyższego wynika, że 14 nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Sahryniu prowadzi zajęcia w łącznym wymiarze czasu pracy wynoszącym 14,08 etatu. W tym 8 nauczycieli posiada godziny ponadwymiarowe. Dla 10-ciu nauczycieli Szkoła w Sahryniu jest głównym miejscem pracy. Nauczyciele takich przedmiotów jak fizyka, chemia, geografia, edukacja dla bezpieczeństwa, język nie-

miecki, religia, doradztwo zawodowe oraz logopeda przyjeżdżają na zajęcia do Szkoły w Sahryniu tylko na parę godzin tygodniowo.

W przypadku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu należy w trybie art. 20 Karty Nauczyciela rozwiązać stosunek pracy, co jest równoznaczne z **obowiązkiem wypłacenia odprawy finansowej**.

Wysokość odprawy uzależniona jest od formy zatrudnienia nauczyciela, czyli od faktu czy nauczyciel jest zatrudniony na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

W przypadku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu możliwość przejścia na emeryturę lub na świadczenie kompensacyjne ma 3 nauczycieli. Jeden nauczyciel zatrudniony w Szkole na czas określony jest obecnie emerytem.

Na podstawie obecnej struktury zatrudnienia w szkołach prowadzonych przez Gminę **nie przewiduje się możliwości zatrudnienia nauczycieli** z planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu **w innych placówkach gminnych**. W przypadku pojawienia się jednak możliwości zatrudnienia (np. na zastępstwo) pierwszeństwo w zatrudnieniu będą mieli nauczyciele z projektowanej do likwidacji Szkoły.

3.5.2. Pracownicy samorządowi.

Kadrę niepedagogiczną w Szkole Podstawowej w Sahryniu stanowią pracownicy administracji i obsługi. Są to 4 osoby zatrudnione łącznie na 3 etatach: główny księgowy – 0,5 etatu, sekretarka – 0,5 etatu, konserwator – 1 etat i woźna – 1 etat.

Pracownicy samorządowi będą mieli prawo do odprawy przewidzianej w ustawie o szczególnych zasadach rozwiązania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Planowane koszty wypłaty odpraw dla pracowników niepedagogicznych w związku z likwidacją Szkoły w Sahryniu to 35 tys. zł.

Na podstawie obecnej struktury zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych Gminy Werbkowice **nie przewiduje się możliwości zatrudnienia pracowników samorządowych** z planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu **w innych jednostkach gminnych**.

Tabela 16. Struktura zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sahryniu – pracownicy administracji i obsługi.

		zatrudnionych na czas nieokreślony	zatrudnionych na czas określony	razem
liczba pracowników obsługi	w osobach	4	0	4
	w etatach	3	0	3
możliwość przejścia na emeryturę		0	0	0
planowane koszty odpraw dla pracowników obsługi		35 000,00 zł		

Źródło: Urząd Gminy Werbkowice, na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sahryniu.

3.6. Społeczne skutki projektowanej likwidacji szkół.

W ocenie organu prowadzącego może pojawić się **sprzeciw społeczny ze strony rodziców** uczniów planowanej do likwidacji Szkoły. Jednakże w środowisku lokalnym od dawna istnieje przekonanie, że Szkoła Podstawowa w Sahryniu zostanie w przyszłości zlikwidowana ze względu na malejącą liczbę dzieci i negatywną prognozę demograficzną.

Ponadto z uwagi na polepszenie warunków dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów, zapewnienie sprawnego dowozu i rozwoju do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach oraz Przedszkola Samorządowego w Werbkowicach, zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do szkoły, nie przewiduje się poważniejszych reperkusji społecznych ze strony rodziców uczniów.

Od wielu lat rodzice uczniów z obwodu Szkoły w Sahryniu zapisują swoje dzieci do innych placówek w Gminie Werbkowice oraz gminach ościennych.

Na przestrzeni ostatnich 10-ciu lat dwukrotnie podejmowano uchwałę o zamiarze likwidacji Szkoły w Sahryniu. Pierwszy raz w 2016 roku przy liczbie uczniów wynoszącej łącznie 72 osoby (63 uczniów + 9 wychowanków oddziału przedszkolnego). Ostatnio w roku szkolnym 2021/2022 przy liczbie uczniów w placówce wynoszącej 59 dzieci (47 szkoła + 12 oddział przedszkolny).

W obecnym roku szkolnym brak jest dzieci w oddziale przedszkolnym, a w cała Szkoła liczy zaledwie 34 uczniów, przy 14 nauczycielach i 4 pracownikach administracji i obsługi.

Organ prowadzący ma na uwadze również kwestie pracownicze likwidowanej Szkoły i z dużą starannością przygotowuje się do podjęcia decyzji w tym zakresie. W związku z likwidacją zakładu pracy i brakiem ze strony Gminy innych ofert pracy zakłada, że mogą pojawić się **ewentualne sprzeciwy ze strony pracowników Szkoły**.

Biorąc pod uwagę obecną strukturę zatrudnienia w jednostkach podległych Gminie nie będzie możliwości zagwarantowania zatrudnienia tych pracowników w innych jednostkach gminnych. W przypadku pojawienia się jednak możliwości zatrudnienia (np. na zastępstwo) pierwszeństwo w zatrudnieniu będą mieli nauczyciele z projektowanej do likwidacji szkoły. Podobnie będzie z pracownikami niepedagogicznymi.

W ocenie organu prowadzącego może pojawić się także **sprzeciw społeczny ze strony społeczności lokalnej**, co jest zrozumiałe w kontekście naturalnego sentymentu do Szkoły, która istniała od dziesięcioleci. Szkoła nie tylko była miejscem nauki, ale również ważnym punktem odniesienia w życiu mieszkańców, gromadzącym pokolenia uczniów, ich rodziny oraz lokalne tradycje.

Przez lata Szkoła stała się symbolem społeczności, co sprawia, że jej likwidacja może budzić silne emocje i obawy o przyszłość lokalnej kultury oraz integracji. Ludzie mogą czuć, że zniknięcie tego miejsca oznacza koniec pewnego etapu w ich życiu, a także utratę bliskich relacji z nauczycielami i rówieśnikami.

Jednakże należy wskazać, że po likwidacji Szkoły życie kulturalne w Sahryniu z pewnością nie zgaśnie. Dzięki innym instytucjom i organizacjom, takim jak Sołtys, Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich w Sahryniu oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Sahryniu, w tym nowopowstałej Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, lokalna społeczność będzie miała nadal wiele możliwości aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i społecznych.

Od lat podmioty te nie tylko kontynuują tradycje, ale także z powodzeniem wprowadzają nowe inicjatywy, które sprzyjają integracji mieszkańców i wspieraniu lokalnej kultury. Festyny, warsztaty, spotkania i inne aktywności organizowane przez te podmioty z pewnością wypełnią lukę po Szkole w Sahryniu i sprawią, że pomimo zmian, Sahryń nadal będzie tętnić życiem, a jego mieszkańcy będą mieli okazję do wspólnego przeżywania radości i kultywowania tradycji.

Rozdział 4. Podsumowanie

Zasadniczym powodem podjęcia uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu jest **niekorzystna sytuacja demograficzna** polegająca na spadku wskaźnika urodzeń oraz procesy migracyjne, których bezpośrednim skutkiem jest mała ilość dzieci uczęszczających do tej Szkoły.

Wskazana sytuacja ma swoje dalsze negatywne konsekwencje w postaci **niemożności zapewnienia uczniom Szkoły optymalnych warunków nauczania**, związanych m.in. z koniecznością prowadzenia zajęć edukacyjnych w małych, kilkuosobowych grupach klasowych, będących klasami łączonymi, co znacząco redukuje możliwości indywidualnej pracy nauczyciela z uczniem, która to kwestia uchodzi za główny atut tzw. małych szkół.

Czynnikiem uzasadniającym podjęcie decyzji w sprawie likwidacji Szkoły, są również **wysokie koszty jej utrzymania w stosunku do liczby uczęszczających do niej dzieci**. Znaczący wysiłek finansowy budżetu Państwa i budżetu Gminy, skierowany na funkcjonowanie przedmiotowej Szkoły nie znajduje widocznego odzwierciedlenia w lepszych wynikach edukacyjnych-jej uczniów w porównaniu do wychowanków innych szkół z terenu Gminy, gdzie nakład finansowy na kształcenie jednego ucznia jest znacząco niższy.

Wskazana sytuacja czyni zasadnym pytanie o celowość i gospodarność dysponowania środkami publicznymi w tym zakresie.

Potrzeba reorganizacji systemu sieci szkół publicznych i obwodów szkolnych w Gminie Werbkowice wynika również z konieczności **wyrównywania szans edukacyjnych uczniów z terenu Gminy**, m.in. poprzez umożliwienie im nauki w Szkole posiadającej odpowiednią infrastrukturę edukacyjną do realizacji programów nauczania, wychowania i rozwoju fizycznego.

Dlatego też, zasadnym jest koncentrowanie edukacji dzieci w jednej szkole gminnej, która taką infrastrukturę posiadają. W związku z tym, że Szkoła Podstawowa w Sahryniu nie posiada pełnowymiarowej sali gimnastycznej, a mała liczba dzieci w Szkole oraz wysokie koszty utworzenia takiej infrastruktury powodują, że realizacja takiego zakresu prac jest niemożliwa z punktu widzenia możliwości finansowych Gminy, uzasadnioną staje się decyzja o likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu i włączeniu dzieci z tego obwodu szkolnego do obwodu Szkoły Podstawowej w Werbkowicach, która taką infrastrukturą dysponuje.

Prognozowana reorganizacja Szkoły Podstawowej w Werbkowicach, po włączeniu obwodu Szkoły Podstawowej w Sahryniu, nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. Wprost przeciwnie – skoncentrowanie nauki w Szkole Podstawowej w Werbkowicach, spowoduje racjonalizację i optymalizację wydatków oświatowych, dzięki czemu możliwe będzie stworzenie jeszcze lepszej infrastruktury i bogatszej oferty edukacyjnej dla uczniów z terenu Gminy.

Bardzo ważną rzeczą we współczesnej edukacji jest kontakt z rówieśnikami z różnych środowisk, gdyż wpływa on korzystnie na ich uspołecznienie i sprawne funkcjonowanie w grupie rówieśniczej.

Licznější klasy stwarzają większe szanse na nawiązanie przyjaźni, ucą funkcjonowania i pracy w grupie. W małych grupach trudno o prawidłowe funkcjonowanie wybijających się i zdolnych uczniów, z których inni mogliby brać przykład i dążyć do współzawodnictwa. Przejście dzieci ze Szkoły Podstawowej w Sahryniu do Szkoły Podstawowej w Werbkowicach wyeliminuje również nauczanie w klasach łączonych, które nie są korzystne dla uczniów, ponieważ nie gwarantują optymalnego poziomu nauczania. Nauczyciel uczący w kilkuosobowej klasie połączonej z innym oddziałem ma bardzo ograniczoną możliwość doboru metod nauczania. Z powodu niewielkiej liczebności oddziału często

niemożliwe jest stosowanie metod aktywizujących, pracy w grupach czy innych atrakcyjnych dla dziecka sposobów nauki wymagających większej ilości uczniów, np. gry zespołowe.

W sytuacji niskiej liczby urodzeń kluczowe staje się planowanie strategiczne w zakresie oświaty, uwzględniające zarówno potrzeby uczniów, jak również zmieniające się realia demograficzne.

Celem zmian, które planuje wprowadzić Gmina Werbkowice w sieci szkół, jest przede wszystkim **poprawa warunków nauki oraz stworzenie sprzyjającego środowiska dla pełnego rozwoju emocjonalnego i społecznego dla wszystkich uczniów.**

Mając na względzie powyższe podjęcie uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu jest zasadne.

	Imię i nazwisko, stanowisko	Data	Podpis
Sporządził (a):	Anna BŁASZCZUK-JELEŃ inspektor ds. oświaty, kultury i sportu	04.11.2025	
Sprawdzono pod względem formalno - prawnym:	Mecenas Iwona DACIEJ-HALINOWSKA Adwokat	04.11.2025	
Uzgodniono ze Skarbnikiem (gdy projekt aktu związany jest z koniecznością wydatkowania środków z budżetu):	Monika KALINOWSKA Skarbnik Gminy	04.11.2025	
Zatwierdzono przez Wójta:	Monika PODOLAK Wójt	04.11.2025	

Spis tabel

.....	3
Tabela 2. Liczba urodzeń w Gminie, w tym w obwodzie Szkoły w Sahryniu w latach 2017-2024.	7
Tabela 3. Wariant optymistyczny liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031.....	10
Tabela 4. Wariant pesymistyczny liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031.....	10
Tabela 5. Wariant pośredni liczby uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu do roku 2030/2031..	11
Tabela 6. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w roku szkolnym 2025/2026 według stanu na 1 września 2025 r.....	14
Tabela 7. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Sahryniu w ostatnich 7 latach szkolnych.....	15
Tabela 8. Miesięczny koszt utrzymania 1 ucznia w szkołach prowadzonych przez Gminę Werbkowice w latach 2020-2024 oraz plan na 2025 r.....	16
Tabela 9. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach w r. szk. 2025/2026 i prognozowana do r. szk. 2031/2032.....	21
Tabela 10. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach.....	21
Tabela 11. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Werbkowicach po przyjęciu uczniów Szkoły Podstawowej w Sahryniu.....	22
Tabela 12. Prognoza organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szk. 2026/2027 wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku przeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu.....	24
Tabela 13. Prognoza organizacji szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Werbkowice w roku szk. 2026/2027 wraz z prognozowaną liczbą utworzonych oddziałów w przypadku nieprzeprowadzenia likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu.....	25
Tabela 14. Prognozowane oszczędności w wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej w Sahryniu z dniem 31 sierpnia 2026 r.....	26
Tabela 15. Struktura zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sahryniu – pracownicy pedagogiczni.....	27
Tabela 16. Struktura zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Sahryniu – pracownicy administracji i obsługi.....	28

